

30. SEPTEMBER

8. MEDDELELSE

Fodring to gange daglig efter norm sammenlignet med fodring efter ædelyst ved anvendelse af »Porka« foderautomater

E. Keller Nielsen og Arne Madsen

Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums afdeling for forsøg med svin og heste

Fodring af slagterisvin efter ædelyst ved anvendelse af »Porka« foderautomater har ikke medført en forøgelse af grisenes daglige tilvækst i forhold til fodring 2 gange daglig efter norm, men derimod en væsentlig forøgelse af foderforbruget, især på grund af foderspild svarende til 15-20 kg foderblanding pr. gris i perioden 20-90 kg. Slagte kvaliteten var ikke påvirket.

Sundhedstilstanden var heller ikke nævneværdigt påvirket bortset fra lidt flere halebidte grise i stier med foderautomater. Støvindholdet i staldluften var omtrent dobbelt så højt ved brug af foderautomater som ved fodring i krybbe.

Den anvendte model af foderautomat har altså ikke fungeret tilfredsstillende, samtidig med at den forventede arbejdsbesparelse ikke er observeret. Andre modeller eller typer kan måske give andre resultater, hvilket der er grund til at være opmærksom på, hvis man overvejer at anskaffe foderautomater.

Materiale og metoder

Forsøgene er gennemført i 2 spaltegulvsstalde på Trollesminde ved Hillerød. Den ene stald har spaltegulv i hele lejet (stald D) og den anden spaltegulv i rensegangen (stald E). I begge stalde er der 12 stier med plads til 8 grise i hver. De to stalde blev opvarmet om vinteren, men der blev ikke strøet. Der var monteret en vandnippel bagest i samtlige stier. I hveranden sti blev der over krybben monteret en »Porka« foderautomat. I de to første af i alt tre forsøg var krybben

tildækket, idet man må regne med ved eventuel installation af foderautomater i nybyggeri, at krybben kan undværes.

I stierne med foderautomat havde grisene adgang til foder hele døgnet, mens grisene i de øvrige stier blev fodret efter normen for moderat fodring kl. 6 og 16. Foderet bestod af en pulverblanding med 18 dele sojaskrå, 79,5 dele byg og 2,5 dele mineralstoffer plus vitaminer.

Forsøget blev påbegyndt i juli 1972 og omfattede i alt 576 grise. Der anvendtes indkøbte grise,

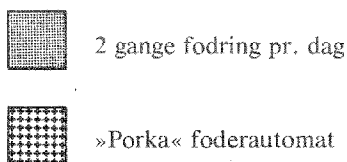
som blev indsat samtidig efter rengøring og desinfektion af staldene. Grisene blev indsat ved en vægt af 20 kg og slagtet ved 90 kg levende vægt.

Justering af foderautomaterne

Den anvendte »Porka« foderautomat var 100 cm bred og kunne rumme ca. 70 kg foder. Der var en del problemer med indstilling af automaterne, idet spalteåbningen skulle reguleres meget nøjagtigt for at undgå spild henholdsvis tilstopning, hvorfor tilsyn og rensning måtte foretages dagligt.

Resultater

De vigtigste resultater i stald D og stald E er afbildet i figurerne, hvor der i øvrigt er benyttet følgende signaturer:

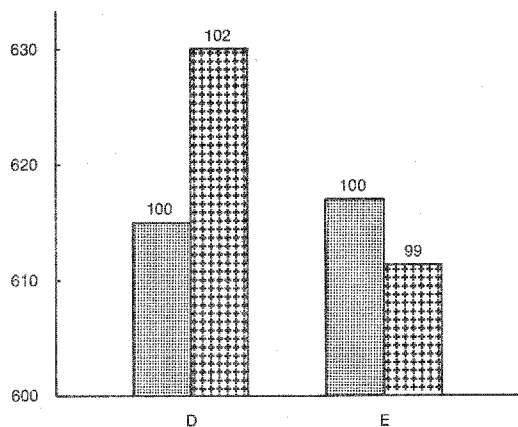

Resultatet for to gange fodring er i figurerne sat til 100, og resultatet for fodring efter ædelyst er angivet i forhold til dette. Nævnte forholdstal er anbragt lige over de respektive søjler.

Tilvækst, foderforbrug og slagtekvalitet

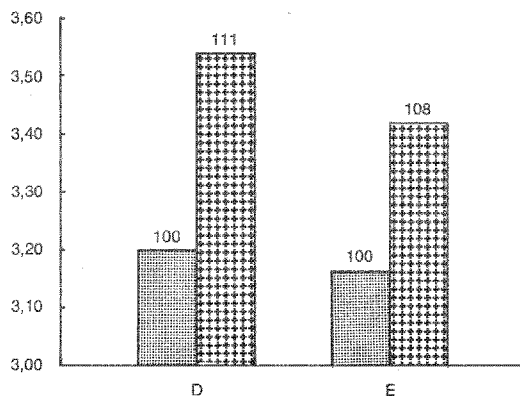
Grisenes daglige tilvækst var ca. 615 g ved begge fodringsmetoder (figur 1).

Foderforbruget har i stald D og E været hen-

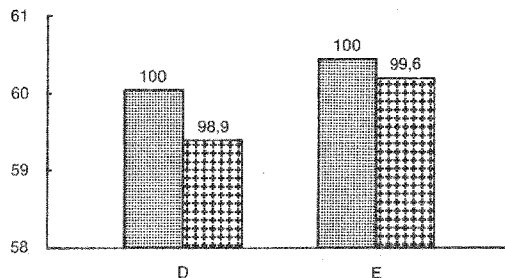
Figur 1. Daglig tilvækst, g

holdsvis 11 og 8 pct. højere ved fodring efter ædelyst end efter norm. Dette svarer til 25 og 19 f.e. mere pr. gris (figur 2). Årsagen til det højere foderforbrug hos de automatfodrede i stald D end i E skyldes foderspild gennem spaltegulvet. Tildækning af krybben under automaten har ikke ændret forskellen i foderforbruget mellem de 2 hold.

Figur 2. F.e. pr. kg tilvækst

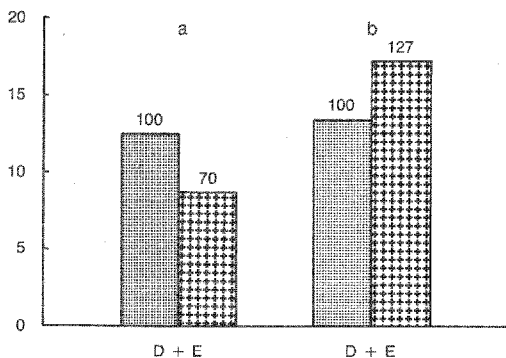
Slagtekvaliteten har været ens ved de 2 fodringsmetoder. Sidespækkets tykkelse var 1,73 cm ved fodring efter ædelyst og 1,67 cm ved normfodring, og pct. kød i siden var henholdsvis 59,8 og 60,3 (figur 3).

Figur 3. Pct. kød i siden

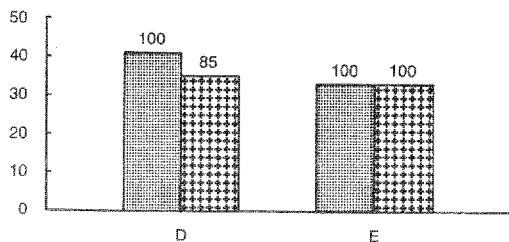
Sundhedstilstanden

Sundhedstilstanden var ringe i et af de tre forsøg, idet mange grise fik lungebetændelse, og 37 pct. i gennemsnit fik fradrag på grund af kronisk lungehindebetændelse, hvilket påvirkede gennemsnittet (figur 4).

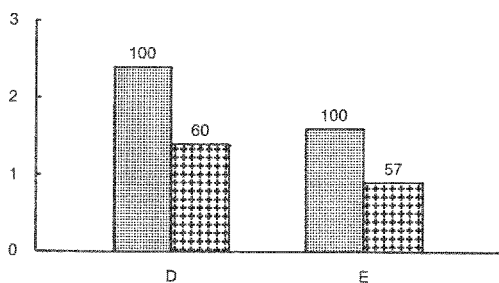

Figur 4. Pct. grise behandlet mod lungebetændelse (a) og med bemærkninger om kronisk lungehindebetændelse (b)

I samme forsøg havde grisene også svinedysenteri og diarré. Der var flest behandlinger mod diarré ved fodring 2 gange daglig (figur 5 og 6).

Figur 5. Pct. grise behandlet mod diarré

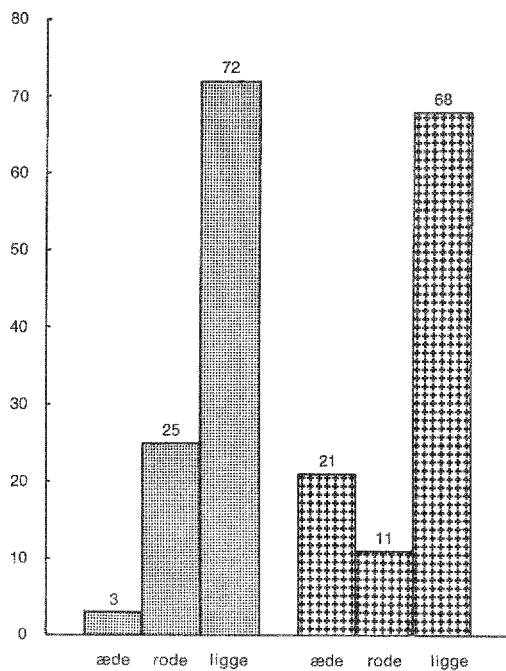
Figur 6. Antal behandlinger pr. sti mod diarré

Der måtte udsættes 4,2 og 5,2 pct. af grisene ved henholdsvis 2 gange fodring og ved fodring efter ædelyst.

Grisenes adfærd

Ved to så vidt forskellige fodringsmetoder måtte grisenes adfærd også antages at være forskellig

og for at få indtryk heraf, blev grisene i 3 stier uden og 3 stier med foderautomat i stald D observeret hver 5. minut fra kl. 7 til 19. Grisene vejede på dette tidspunkt ca. 60 kg og havde da været i samme sti i 2 måneder.

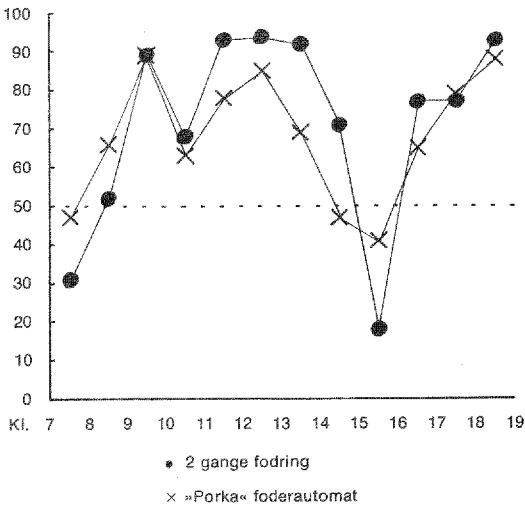
Figur 7. Grisenes adfærd, pct.

Af figur 7 fremgår, at grisene har ligget lidt længere ved 2 gange daglig fodring og har rodet ca. dobbelt så længe som ved fodring efter ædelyst (ingen strøelse). De automatfodrede grise har ædt i 21 pct. af tiden, medens de normfodrede grise kun har ædt i 3 pct. af tiden.

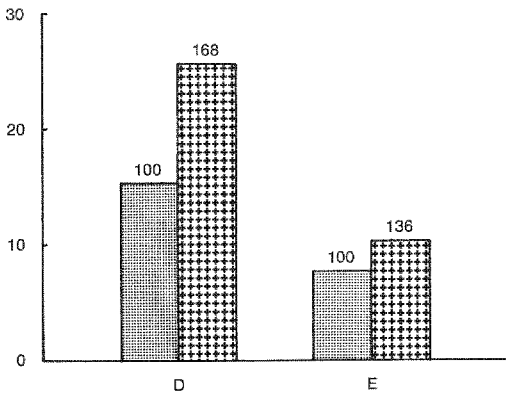
I figur 8 er liggetiden vist inden for det målte tidsrum. Det ses, at en time efter aftenfodringen har ca. 80 pct. af grisene lagt sig, medens de udviser stor aktivitet de første 3 timer efter morgenfodringen. Dette tyder bl.a. på, at grisene kan have savnet halm eller lignende at rode i efter morgenfodringen.

Halebidning

Da grisene med adgang til foderautomat, som nævnt må bruge en stor del af tiden til at æde i, kunne det tænkes, at de ville bruge mindre tid på

Figur 8. Grisenes liggetid i dagens løb, pct.

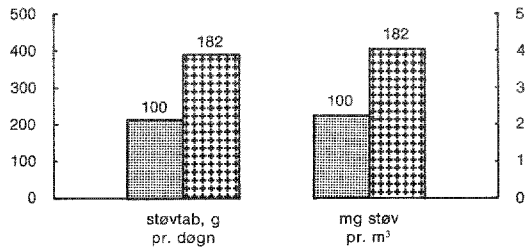

Figur 9. Pct. halebidte grise

at bide haler, men det har imidlertid været omvendt, som det fremgår af figur 9.

Støv i staldluften

I to andre stalde har man målt indholdet af støv i staldluften under ventilatoren. Støvtabet er i figur 10 opgjort dels pr. døgn pr. stald (96 grise), dels som mg støv pr. m³ staldluft. Grisene i den ene stald blev fodret 2 gange daglig i krybbe og fik vand på foderet, mens grisene i den anden stald havde adgang til foderautomat og vandnippel. Støvindholdet var omtrent dobbelt så stort i sidstnævnte stald som i førstnævnte. Da der også er tab andre steder end gennem ventilatoren, vil det samlede støvtab være større end angivet i figuren.

Figur 10. Støv i staldluften

For at undersøge om det forøgede støvindhold i staldluften skulle have uheldig indflydelse på grisenes lunger, blev der foretaget en undersøgelse af disse i forbindelse med slagtingen, men der kunne ikke påvises beskadigelser.